

ΩΔΗ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΟΥ

Ἐγράφη τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας του.

~~~~~

Τὸ ἀδόκητ' ἄγρον δρέπανον τοῦ ἀκαμάτου θεριστοῦ
φερόμενον ῥαγδαῖον
καὶ σὲ τὴν δρῦν κατέρριψεν, ὦ στρατιῶτα τοῦ Χριστοῦ,
ὦ πρῶτε τῶν γενναίων.

—

Ὅπισω τοῦ φερέτρου σου πυκνὸς ὠθεῖται ὁ λαὸς
εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ πένθους,
ὥς ὅτε τὸν μυρίανδρον στρατὸν ὠδήγεις εὐκλεῶς,
καὶ σ' ἠκολούθει ἔνθους.

—

Σὲ θάπτουσιν. Αὐτοφυεῖς τὰς δάφνας θὰ βλαστήσ' ἡ γῆ
εἰς ἣν θενὰ καθεύδης,
κ' ἡ πύλ' ἡ ἀκτινοστεφὴς τῶν οὐρανῶν θὰ σ' ἀνοιγῇ·
πλὴν πρόσμενε, μὴ σπεύδης.

—

Εἰς τῆς αἰωνιότητος τὸ μέλαν χεῖλος καθεσθεῖς,
εἰς τὸν οὐδὸν τοῦ τάφου,
ὀλίγας βράδυνον στιγμὰς πρὶν εἰς τὸ σκότος βυθισθῆς,
καὶ πρὸς τὸν βίον στράφου.

—

Ῥίψ' ἔσχατον, ὡς δύουσαν ἀκτῖνα, βλέμμα σου μακρὸν
ἐπὶ τὸ στάδιόν σου.
Κομπάζων δεῖξον ἐπὶ γῆς εἰς τὴν χορείαν τῶν νεκρῶν
τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν σου.

—

Καλύπτει τὴν πατρίδα σου αἰὼν νυκτὸς χειμερινῆς
καὶ σάβανον χιόνων.

Ὅπου αἱ Μοῦσ' ἐχόρευον φρικταὶ ὠρύοντ' ἐριννῦς,
πῦρ πνέουσai καὶ φόνον.

—

Τὸ πᾶν σφαγὴ καὶ ἐρήμωσις· ἀγρίως ἐπ' αὐτῆς λυσσᾷ
ὁ δαίμων τοῦ θανάτου,
καὶ ἐβλάστησεν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ εἰς τὰ τεμένη τὰ χρυσᾷ
ἢ ἄκανθα τῆς βάρους.

—

Τῆς τέχνης τὰ θαυμάσια ποδοτυπῆς κονιορτὸς
καὶ ἄμορφ' εἰσὶ λίθοι,
καὶ ἐκάλυψεν ἀπέραντον σκότος τὴν χώραν τοῦ φωτός,
τὴν γῆν τῆς δόξης λήθη.

—

Ἀπηλπισμένοι, σύροντες τὰ σίδηρά των τ' ἀκλεῆ
μετ' ὀδυρμῶν καὶ γόων,
εἰς μυχοὺς ἀντρων καὶ δασῶν φεύγουσι τρέμοντες υἱοὶ
τῶν παλαιῶν ἡρώων.

—

Ὑπὲρ τὴν δούλην ὅμως γῆν ἔλαμπον ἄκραι κορυφῶν,
ὥς φάρ' ὑπὲρ τὸν πόντον.
Ἐκεῖθεν, νυκτοφύλακες τοῦ ἔθνους, ὥς βαρὺς τυφῶν
τὰ ὅπλα σας ἐβρόντων.

—

Ἐκεῖ ἀστερογείτονα ἠγείρετε τὴν κεφαλὴν
ἐπὶ τῆς τριχυμίας,
καὶ ἐπεριμένετ' ἕως οὗ χρυσώσῃ τὴν Ἀνατολὴν
ἀκτὶς ἐλευθερίας.

—

Ναί, δὲν ἐψεύσθ' ἢ πρόρρησις τῶν εὐγενῶν σας καρδιῶν.

Ἡ ὥρα ὡς ἐπέστη,
σιδηροφόρος ἡ Ἑλλάς καὶ βλέπουσα πρὸς τὸν Θεόν,
εἰς τὴν ζωὴν ἀνέστη.

—

Ἀνέστη, ἀλλ' εἰς τὰς ὀφρυῦς καὶ εἰς τὰς ῥάχεις τῶν βουνῶν
στρατὸς προκύπτει μέλας,
πῦρ καὶ βροντὰς ἐρεύγεται, ὡς μέγα νέφος σκοτεινόν,
ἐγκυμονοῦν θυέλλας.

—

Ἴδου ὀγκώδη φρούρια ἐπὶ τὰ νῶτα τὰ στιλπνὰ
κινοῦνται τῆς θαλάσσης,
καὶ κεραυνὸς ῥηγνύμενος ἐκ τῶν πλευρῶν των, ἐξυπνᾷ
τὰς ἀχανεῖς ἐκτάσεις.

—

Πέμπ' ἡ Ἀσί' ἀρπυίας της, καὶ τῆς Αἰγύπτου πέμπ' ἡ γῆ
τὰ μέλανά της στίφη.
Ἑλλάς, σὲ κατακλύζουσι, καὶ σείουσιν αἰμοσταγῇ
τ' ἀκόρεστά των ξίφη.

—

Καταπατεῖ ἀγέρωχος τὴν κεφαλὴν σου ὁ Σπαῆς
ὕβριζων σε ἀψήφως.
Ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ σβεσθῇς ἀπὸ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς
κ' ἐρρίφθῃ σου ἡ ψῆφος;

—

Λοιπὸν ὁ εἰς ἀνάστασιν ἐξανοιγεῖς σου ὀφθαλμὸς
ἐσβέσθη κατοδύνως,
καὶ τῆς ἐλευθερίας σου ἦν ὁ καλλίνικος ψαλμὸς
τοῦ τάφου σου ὁ θρῆνος;

—

Οὐχί, δὲν θνήσκει ἡ Ἑλλάς, οὐδ' ἔφθασε τοῦ εὐκλεοῦς
σταδίου της τὸ τέρμα.

Θὰ ζήσῃ ἔτι, σπείρουσα πολύκαρπον εἰς τοὺς λαοὺς
μεγαλουργίας σπέρμα.

—

Ὁ οὐρανός της ἤστραψεν εἰς δύσιν ἐξ ἀνατολῶν,
κ' ἡ γῆ της ἐθερμάνθη,
κ' ἐβλάστησαν αὐτόματοι αἱ δάφναι τῶν Θερμοπυλῶν,
τοῦ Μαραθῶνος τ' ἄνθη.

—

Καὶ σὺ, ὥς εἶδες φρίττουσαν τὴν γῆν, θολὸν τὸν οὐρανόν,
ἐξ ὄρεινῶν σπηλαίων
προῆλθες ὠρυόμενος, πυκνὴν τὴν χαίτην σου κινῶν,
τῆς Ἀρκαδίας λέων!

—

Καὶ ὥς ὁ ποῦς σου ἐπληξε τοῦ Ταῦγέτου τὰ πλευρά,
τοὺς βράχους τοῦ Μαινάλου,
πολεμικὴ ἐβλάστησε φυλὴ, ἐργάτις τολμηρὰ
τοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου.

—

Ποῦ ἐκοιμᾶσθε, ἐνδοξοὶ τοῦ Μαραθῶνος θερισταὶ
καὶ Σαλαμινομάχοι;
Πάλιν λαμπροὺς σᾶς φέρουσιν αἱ θάλασσ' αἱ ἐξακουσταὶ
κ' οἱ τροπαιοῦχοι βράχοι.

—

Τὸ Λύκαιον, τὸν Ὀλυμπον, τὴν Ἰδην καὶ τὸν Παρνασσὸν
κατέρχεσθε ξιφῆρεις,
καὶ σχίζετε πλησίστιοι τὴν ἑκτασιν τῶν θαλασσῶν
εἰς φλογεράς τριήρεις.

—

Αὐτοὶ οἱ διαπράξαντες εἰσὶ, πατρίς μου, νὰ στεφῇς
 βασιλίσσ' ἀντὶ δούλης,
 Κολοκοτρώνης-Ἄρατος, καὶ τοῦ Αἰγαίου ὁ δελφὶς
 Θεμιστοκλῆς-Μιαούλης.

Κ' οἱ ἄλλ' οἱ λεοντόθυμοι τυραννοφάγοι, μιμηταὶ
 τῶν ἔργων τῶν προγόνων,
 χρισθέντες πρωτομάρτυρες, ἀποδυθέντες ἀθληταὶ
 περικλεῶν ἀγώνων.

ὦ τῶν ἀγώνων τῶν λαμπρῶν! Περιεκάθησεν ἡ γῆ
 καὶ βλέπει μετὰ θάμβους,
 καὶ ὁ Θεὸς ἐπένευσεν ἐκ τῶν ἀστέρων, κ' εὐλογεῖ
 τοὺς εὐγενεῖς θριάμβους.

Τὰ ὅπλα τὰ γυμνούμενα ὑπὲρ πατρίδος καὶ Χριστοῦ
 ἐκεῖθεν ἀγιάζει,
 κ' ἐκεῖ, εἰς φῶς τὸ ἄδυτον, τὴν ἀποπτᾶσαν τοῦ πιστοῦ
 ψυχὴν ἀναβιβάζει.

Τὸ ἔθνος πᾶν ἀνάστατον· μάχιμος βαίνει ὁ ποιμὴν,
 ὁ γεωργὸς ὀπλίτης·
 πῦρ ἡ Ἑλλάς ἐρεύγεται, πῦρ πᾶς της κόλπος, πᾶς λιμὴν,
 πῦρ πᾶσα κορυφὴ της.

Εἰς νίκην ἢ εἰς θάνατον ὀρμῶσ' οἱ νέοι τολμηρῶς
 μετὰ τῶν πρεσβυτέρων,
 καὶ πάντων πρῶτιστος ὀρμᾶς, σὺ, ὁ τὴν ῥώμην νεαρὸς,
 σὺ, ὁ τὰς φρένας γέρων.

Τῆς περικεφαλαίας σου ὁ λόφος ἐπὶ τῶν μαχῶν¹
 ἤκτινοβόλει νεύων,
 ὥς ἄγριον μετέωρον, εἰς θαλασσίων ταραχῶν
 τοὺς σάλους προεδρεῦον.

—

Καὶ ἔπου σφαῖρ' ἐσύριζον, ἔπου συγκρούσεις ὀπλιτῶν,
 ἔπου κρουνοὶ αἱμάτων,
 ὥς κεραυνὸς ἐνέσκηπτες, σπάθην ἀστράπτουσαν κρατῶν,
 πατῶν σωροὺς πτωμάτων.

—

Ὅταν τὴν γῆν τοῦ Πέλοπος κατακαλύπτων τὴν καλὴν,
 λυμαίνεται ὁ Λίβυς,
 σῶμα πρὸς σῶμα πολεμεῖς τὸ τέρας, καὶ τὴν κεφαλὴν
 τὴν μαύρην του συντρίβεις.

—

Καὶ ὅταν καταπαύησαι τῆς μάχης, καὶ τῶν θυσιῶν
 τὴν σπάθην ἀποθέτης,
 μετὰ προὔχόντων κάθησαι καὶ κοσμητόρων τῶν λαῶν,
 βαθύνους νομοθέτης.

—

Διότι διασχίσασα διὰ πολέμων ἡ Ἑλλὰς
 τὸν εὐγενῆ της δρόμον,
 ἀγρίας δὲν ὠρέγετο ἐλευθερίας, κ' εἰς βουλάς
 καθυπεβλήθη νόμων.

—

Τὰ ἔθνη ἐκπληττόμενα ἐὰν τὴν εἶδον νὰ νικᾷ
 ὥς ἄλλοτε ἐνίκα,

¹ Ὡς γνωστὸν, ὁ Κολοκοτρώνης εἶχε παραδεχθῆ ὡς κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τὴν ἀρχαίαν περικεφαλαίαν.

ἔρρίγησαν ὡς ἤκουσαν κηρύττουσαν ἀρχαῖα
ψηφίσματα τὴν Πνύκα.

—

Ἄλλ' ἤδη ἀναπαύθητι, ἀφείς, γενναῖε παλαιστὰ,
τὴν σπάθην κοιμωμένην.

Εἰς τὴν πατρίδ' αὐτόνομον κατέθεντο τὰ σὰ ὀστέα,
εἰς γῆν εὐνομουμένην.

—

Ἐκεῖ ἔπου τὸ στάδιον τῶν ἔργων σου ἀπολιπὼν
κατάκεισαι ὑπνώττων,
ἅς προσπετῶσιν ὄνειροι, δεικνύοντές σοι τὸν καρπὸν
τῶν τόσων σου ἰδρώτων.

—

Τὴν νύκτ' ἅς περιίπτανται τὸν λίθον ἔπου θὰ ταφῆς
αἱ νίκ' αἱ εὐκλεεῖς σου,
καὶ ἅς σοὶ ἐπιφαίνεται ἐν μέσῳ των φωτοστεφῆς
κ' εὐγνώμων ἡ πατρίς σου.

—

Ἴδὲ ἡ ἀρειμάνειος, ἰδὲ ἡ εὐγενῆς εἰκὼν,
ἰδὲ τὸ φλέγον βλέμμα.
Κρατεῖ ῥομφαίαν καὶ Σταυρὸν, κ' ἐμπρέπει εἰς βασιλικὸν
ἡ κεφαλὴ της στέμμα.

—

Τὰ ἔθνη ἀγαλλόμενα, τοῦ παγκοσμίου θαυμασμοῦ
τῇ φέρουσι τὸν φόρον,
καὶ χαίρουσ' ἀπογεύεται τῶν θείων τοῦ πολιτισμοῦ
ἀνεκτιμῆτων δώρων.

—

Τὸν Ἑλικῶν' ἀκούσασα ἐλεύθερον, τὸν Παρνασσὸν,
τ' ἀρχαῖά της χωρία,

μετὰ παιάνων καὶ χορῶν ἐπέστρεψε κ' ἡ τῶν Μουσῶν
φυγόπατρις χορεία.

Ἐπὶ τοῦ θρόνου ἱδρυται, ἐπὶ ἐδάφους στερεοῦ,
τοῦ ἔθνους σου ἡ τύχη.

Μὴ σὲ φοβῇ τὸ μέλλον του. Εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Θεοῦ
κοιμοῦ, μὴ ἀνησύχει.

Ἐν ᾧ πλήν ἀναπαύεσαι, ἀνίσως αἴφνης τὴν φωνὴν
ἀκούσης τῶν σαλπίγγων,
ἀπόσεισον τὸν ὕπνον σου, κ' ἐλθὲ ῥομφαίαν φωτεινὴν
εἰς τὴν παλάμην σφίγγων.

Στρατάρχης των ἀόρατος, τὸ βῆμα τῶν ἡρωϊκῶν
ὁδήγησον ταγμάτων,
πρὸς τὸ μοιραῖον τέρμα των διὰ θριάμβων καὶ νικῶν
τὸν δρόμον των χαράττων.

Τοιοῦτον ἀπευθύνω σοι τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν
ἀνυποκρίτου γλώσσης,
διὰ δακρύου ἀφανοῦς τὸν λευκὸν λίθον σου κοσμῶν,
καὶ δι' ᾠδῆς σιγῶσης·

καθότι πρὸς ἐπίδειξιν καὶ πρὸς τοὺς ζῶντας ἀντηχῶν
ὁ ὕμνος δὲν ἐγράφη,
ἀλλ' ὅπως τὸν ἀκούσωσι τὰ θύματα λαμπρῶν μαχῶν
καὶ οἱ βωβοὶ των τάφοι.

